

Л.М. ТКАЧУК

М.А. ПІДГОРОДЕЦЬКИЙ

ВПЛИВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ВДЕ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Анотація

В статті розглянуто основні елементи «інвестиційної привабливості підприємства» та поняття «інтелектуального капіталу». В складних умовах економічної невизначеності підприємства змушені знаходити нові методи задля конкурентоспроможності та виживання в реаліях сьогодення. Одним із яких являється інтелектуальний капітал, який виражається в результатах інтелектуальної праці, обумовлює рівень інноваційності.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, інноваційність, підприємства.

THE INFLUENCE OF INTELLECTUAL CAPITAL ON THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF VDE ENTERPRISES

Abstract

The article examines the main elements of the "investment attractiveness of the enterprise" and the concept of "intellectual capital". In difficult conditions of economic uncertainty, enterprises are forced to find new methods for competitiveness and survival in today's realities. One of which is intellectual capital, which is expressed in the results of intellectual work and determines the level of innovation.

Key words: investments, investment attractiveness, innovativeness, enterprises.

Вступ

Актуальність теми: У сучасних умовах глобалізації економіки інтелектуальний капітал стає ключовим фактором успішності підприємств.

Зростає значення нематеріальних активів, таких як: знання, навички працівників, репутація, бренди, патенти, що має вагомий вплив на інвестиційну привабливість підприємств.

Інтелектуальний капітал впливає на формування конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу підприємств.

Метою даної статі є аналіз впливу інтелектуального капіталу на інвестиційну привабливість підприємства. Визначення ключових компонентів інтелектуального капіталу які найбільше впливають на рішення інвесторів щодо інвестування в підприємство.

Результати дослідження

В сучасних реаліях економіки світу ефективність функціонування окремих підприємств залежить безпосередньо від процесів формування та ефективності використання інтелектуального потенціалу підприємств відновлюваних джерел енергії, надалі ВДЕ.

Основою інноваційного розвитку будь-якого підприємства є інтелектуальний капітал, що, на думку Л.Г. Мельника, являє собою інтелектуальні здатності людей у сукупності зі створеними ними матеріальними й нематеріальними засобами, які використовуються в процесі інтелектуальної праці. [1].

Інтелектуальний капітал – це інтелектуальний ресурс підприємства (знання, досвід, можливості), який взаємодіє з організаційним складником і ринковим середовищем та за умови ефективного використання конвертується у додаткову вартість, забезпечуючи конкурентоспроможність суб'єкта господарювання [2].

Підсумовуючи вищезазначене можна дійти висновку, що інтелектуальний капітал є нематеріальним активом, який забезпечує стійку конкуренту перевагу підприємства. Складовими інтелектуального капіталу є:

1. **Людський капітал** є центральним компонентом інтелектуального капіталу, і його значення для інвестиційної привабливості важко переоцінити та який включає в себе:
 - 1.1. Професійна кваліфікація: Наявність у компанії висококваліфікованих працівників і лідерів зі стратегічним баченням створює позитивний імідж підприємства серед інвесторів.
 - 1.2. Творчість і інновації: Творчий підхід персоналу забезпечує розробку нових продуктів та послуг, які можуть значно підвищити доходи підприємства.
2. **Організаційний (структурний) капітал** який відображається у внутрішніх системах та процесах, що забезпечують ефективну діяльність підприємства. Включаючи патенти, авторські права, системи управління якістю, інформаційні бази даних.
3. **Клієнтський капітал** який проявляється у репутації компанії та її зв'язках з клієнтами, бренди та рівень довіри на ринку. Тому лояльність клієнтів є важливим показником стабільності підприємства та перспектив його розвитку.

Інтелектуальний капітал все більше розглядається інвесторами як один із головних факторів, що визначає успіх компанії в довгостроковій перспективі. На відміну від матеріальних активів, таких як обладнання чи нерухомість, інтелектуальний капітал має потенціал для постійного оновлення і створення нових цінностей. Наприклад, знання співробітників чи репутація бренду з часом можуть лише зростати в ціні.

Підприємства з високим рівнем інтелектуального капіталу здатні адаптуватися до змін, забезпечувати інноваційності і пропонувати унікальні продукти, що є вагомими аргументами для інвесторів.

Значення інтелектуального капіталу для інвестиційної привабливості підприємства знаходить своє безпосереднє вираження в його конкурентній спроможності адаптуватись до сучасних реалій ринку за допомогою:

- Інноваційності – інвестуючи у розвиток саме інтелектуального капіталу, що в свою чергу відображається у створенні нових технологій, продуктів чи бізнес моделей.
- Унікальність пропозиції, які за допомогою людського капіталу підприємства створюють продукт чи послугу яку складно копіювати конкурентам.
- Розширення ринків, які за допомогою клієнтського капіталу дозволяють підприємствам виходити на нові ринки із мінімальними ризиками.

Синергія людського, організаційного та клієнтського капіталу створює фундамент для довгострокового розвитку підприємства.

Довіра інвесторів: Підприємства, що демонструють сильний інтелектуальний капітал, легше залучають інвестиції, оскільки вони здаються менш ризиковими та більш перспективними.

Підвищення вартості бізнесу: Високий рівень інтелектуального капіталу сприяє зростанню ринкової капіталізації компанії, що безпосередньо впливає на її привабливість для стратегічних і фінансових інвесторів.

Таким чином, інтелектуальний капітал відіграє ключову роль у створенні доданої вартості для інвесторів і забезпечує довгострокову фінансову стабільність підприємства.

Однак, вплив інтелектуального капіталу на інвестиції має як позитивні сторони, так і негативні, а саме:

1. Складність оцінки інтелектуального капіталу, так як на відміну від матеріальних активів, його важко відобразити у фінансовій звітності. Окрім того в різних країнах та галузях немає уніфікованої методики оцінки нематеріальних активів, таких як людський капітал або репутація бренду.

2. Збереження та розвиток людського капіталу, який являється центральним компонентом інтелектуального капіталу, але підприємства стикаються з викликами плинності кадрів, мотивації персоналу та ефектом старіння.
3. Захистом інтелектуальної власності, яка проявляється в ризику копіювання конкурентами технологій, патентів та авторських прав.
4. Проблема комерціалізації, яка проявляється в тривалості окупності інвестицій в інновації чи навчання персоналу, окремо ніхто не застрахований від невдач, так як інновації чи стратегії монетизації інтелектуального капіталу досягають успіху.

Висновки: Реалізація потенціалу інтелектуального капіталу потребує подолання численних викликів. Для успішного управління цим ресурсом підприємства мають вдосконалювати свої методи оцінки, адаптуватися до зовнішніх змін, інвестувати в розвиток співробітників та створювати стратегії для захисту й комерціалізації нематеріальних активів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Павлова О.С. Інтелектуальний капітал як фактор підвищення інвестиційної привабливості підприємства (на прикладі виноробної промисловості). Економічні інновації. 2012. № 47. С. 214–221. посилання: https://www.researchgate.net/publication/345481820_INTELEKTUALNIJ_KAPITAL_AK_FAKTOR_VPLIVU_NA_INVES_TICIJNU_PRIVABLIVIST_PIDPRIEMSTVA
2. Ротань Н.В. Управління розвитком інтелектуального капіталу підприємств: автореф. Дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами»; Харківський нац. техн. ун-т сільського господарства імені Петра Василенка. Харків, 2018. 25 с. посилання: <http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/9341>.
3. Собко О.М. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства : монографія. Тернопіль, 2016. 444 с. посилання: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/22515/1/mon_kreacija_%D0%A1%D0%BE%D0%B1%D0%BA%D0%BE-maket-end.pdf
4. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання: монографія / А.О. Єпіфанов, Н.А. Дехтяр, Т.М. Мельник та ін.; за ред. А.О. Єпіфанова. Суми, 2007. 286 с. посилання <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/50498>

Підгородецький Максим Андрійович – аспірант групи 073-23а, факультет Менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: pidgoromax@gmail.com

Науковий керівник: Ткачук Людмила Миколаївна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця. e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com

Maksym Andriyovych Pidhorodetskyi - postgraduate student group 073-23a, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: pidgoromax@gmail.com

Scientific supervisor: Lyudmila Mykolaivna Tkachuk, candidate of economic sciences, associate professor, associate professor of the Department of Finance, Innovative Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com